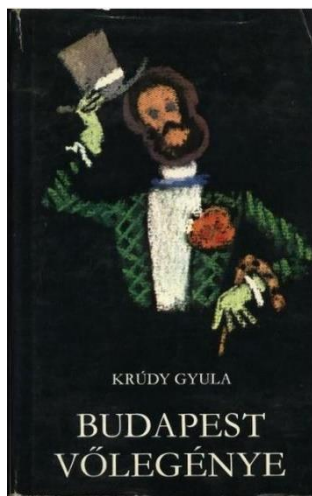

Krúdy Gyula

BUDAPEST VŐLEGÉNYE

Podmaniczky Frigyes báró 'Budapest szerelmese' – ez kétségtelen - ám az életéről regélő memoár lapjain az aszódi kastély hajdan pompás világa, a Podmaniczky család vidéki birtoka, egy letűnt kor felbecsülhetetlenül értékes emléke is megőriztetett és életre kel.

*

„Mostanában gyakran forgatom báró Podmaniczky Frigyes Emlékiratait... -írja Krúdy Gyula 1926-ban *A polgár* című lapban. – Ah, milyen szerelmes volt városába ez a császárszakállas férfiú, akire még sokan emlékezünk, amint a régi Kerepesi úton áttipegett a Pannónia felé, miközben tiszteletére megállították a lóvasutat, és az ifjú Glück Frigyes úr, fogadós-atyja megbízásából, fehér szalvétával várta a bárót a szálloda előtt!”

Azt a bárót, akinek különös mintájú ruháit százlépésnyire felismerték a pestiek. Hasonló ruhákat legfeljebb Indiában viselt egy egzotikus gyarmatalapító. Arcát mint népszerű íróét, cégtáblájára festette egy irodalompártoló borbély a Szervita téren. Hosszú élete során a magyar történelem egyik fontos szemtanúja, ahogy a kortársai nevezték, „gibice” volt. Részt vett a pozsonyi országgyűlésen, Kossuth kortese lett, huszárcapitányként és osztályparancsnokként harcolt a császáriak ellen, a világsi fegyverletétel után közlegényként lefokozva hordta közfeltűnést keltő szekeren a trágját. A későbbiekben megalapította a Szabadelvű Pártot, megépítette a Sugár útból az Andrássy utat, életre hívta és vezette az Operaházat, a Nemzeti Színháznak is ő volt intendánsa, négyezer holdas aszódi birtokából öregkorára már egyetlen holdat sem mondhat tulajdonának, mint ahogyan a számtalan Elit bárónők és polgárlányok sem neki nyújtották kezüket, s magányos utolsó éveiben készülő emlékirata margójára már a napi gondok számjegyeit, a mosónő, a háziúr, a szabó számláját rovogatta.

Krúdy Gyula regényt tervezett írni e különös sorsú „kockás báróról”. Az utókorra gazdag anyagot hagyott. Az 1926 és 1934 között különböző lapokban megjelent, kötetnyire való regényrészletekből, elbeszélésekből és egyéb Krúdy-írásokból – ezt gyűjti magába a Budapest vőlegénye – Podmaniczky élete így is körvonalazódik, és maga a kor imponálóan gazdag kerek egészé áll össze.